

CLM Social...So good: สื่อสาระดีๆ บนโลกโซเชียล CLM Social...So good: Edutainment on Social Media

ไกรสร สายวารีย์ นันทพร ชันธศุภหิรัญ นุรุณ จำปากลาย
ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ e-mail: photo.video.clmwu@gmail.com

---

บทคัดย่อ

CLM Social...So good เป็นการเผยแพร่ผลงานวีดิทัศน์และภาพนิ่งบนพื้นฐานของการประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์ คือ สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก สร้างคุณค่าแก่ผลงาน เปิดให้บุคคลและสังคมภายนอกเข้าถึงได้ ช่วยประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์องค์กร ผลการดำเนินงานพบว่า เกิดความคุ้มค่า ตอบโจทย์การเรียนรู้ตามอัธยาศัย เป็นบริการเชิงรุก มีผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้ นำไปใช้ประโยชน์ต่อ มีผลงานเชิงประจักษ์ และมีผลตอบรับที่สามารถนำมาพัฒนาทำงานให้มีคุณภาพ มีกลุ่มศิษย์เก่าที่เข้ามารับชม ติดตามภาพและวีดิทัศน์บรรยากาศของมหาวิทยาลัยผ่านภาพถ่าย ผ่านกิจกรรม กลายเป็นสายสัมพันธ์เล็กๆ ที่ก่อตัวขึ้น อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ขององค์กรได้อีกด้วย ผลการดำเนินงานเหล่านี้สามารถสรุปบทเรียนที่สำคัญคือ เจ้าหน้าที่เกิดทักษะในการทำงาน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เกิดองค์ความรู้ใหม่ และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากขึ้น ทักษะดังกล่าวสามารถนำมาสู่การพัฒนาเป็นผู้แบ่งปันความรู้ ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นได้ต่อ อาทิ การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อฯ การเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายภาพ

คำสำคัญ:

สังคมออนไลน์, เรียนรู้เชิงรุก, การศึกษาตามอัธยาศัย, ผลิตสื่อวีดิทัศน์และภาพนิ่ง

Abstract

CLM Social...So good is the dissemination of videos and photos which bases on the maximization of online media application utilization. The purpose of the study is to promote active learning, create value towards products, open for common people and society to be able to approach, communicate to publics and establish organization's image.

The results of the project implementation showed that it is worthiness and consistent with informal education. It is an active educational service. There are numbers of people who are interested to learn and adopt for use. The project is

empirically well accepted that it can be adopted for use in order to improve the quality of the work. There are groups of alumni that follow to watch the videos and photos about university's activities and it turns into small emerging Social Networks and finally lead to improvement of organization's image.

The important aspects of the lessons learnt that can be summarized from the project implementation are; the staffs can enhance their working skills especially on information technology, new knowledge had been discovered and able to adopt for future use. Those developed skills can be exchanged and introduced to others for instance the staffs are able to conduct a training on media production, and become speakers to provide knowledge about how to take photographs.

Keyword:

Social Media, Active Learning, Informal Education, Video and Photo Production

บทนำ

งานผลิตสื่อวีดิทัศน์และภาพนิ่ง ฝ่ายผลิตและพัฒนาสื่อการศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มีภารกิจในการให้สนับสนุนการผลิตสื่อเพื่อการศึกษา บริการวิชาการ และงานวิจัย ผ่านการให้บริการด้านผลิตสื่อวีดิทัศน์และภาพนิ่ง ซึ่งการให้บริการที่ผ่านมามีผลงนามากมาย ส่วนใหญ่จะเป็นการส่งงานให้กับหน่วยงานที่ขอรับบริการ และเก็บไว้ในคลังข้อมูล บางส่วนส่งต่อให้กับงานหอดจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และเพื่อบริการแก่ผู้ขอใช้ในคราวต่อไป

แต่ในปัจจุบัน โลกสังคมออนไลน์เติบโตและมีบทบาทมากขึ้น กลายเป็นแหล่งข่าว-ข้อมูล-ความรู้ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากสื่อมวลชน โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์หลายสำนักที่มักนำข่าวหรือคลิปที่เผยแพร่บนโลกโซเชียลมาเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาในรายการ รวมทั้งการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลและกลุ่ม โลกออนไลน์ก็เริ่มเข้ามามีความสำคัญมากขึ้น เห็นได้จากการกำหนดสินค้าออนไลน์ การทำงานกลุ่ม การติดต่อประสานงาน และการแบ่งปันข้อมูล แม้แต่การเรียนการสอนการสื่อสารระหว่างอาจารย์และผู้เรียน ก็ยังใช้โซเชียลมีเดียเป็นช่องทางการสื่อสาร ซึ่งเอื้อต่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัย สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ

งานผลิตสื่อวีดิทัศน์และภาพนิ่งจึงเห็นประโยชน์จากช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ ผนวกกับความต้องการที่จะนำผลงานที่ผลิตมาใช้ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้เข้าถึงสาระความรู้ที่มีอยู่ได้ตามอัธยาศัย การส่งต่อความรู้ในลักษณะดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก อันเป็นเป้าหมายหนึ่งที่ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ม.วลัยลักษณ์ให้ความสำคัญ ดังนั้น CLM Social...So good: สื่อสาระดีๆ บนโลกโซเชียล จึงเกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก การศึกษาตามอัธยาศัย ด้วยการนำทรัพยากรความรู้ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา บุคลากร และผู้สนใจทั่วไป ผ่านทาง Social Media

2. เพื่อให้บริการแบบเชิงรุก เปิดกว้าง ให้ทุกคนเข้ามาใช้บริการได้ ตอบโจทย์การเป็นแหล่งเรียนรู้ตาม อรรถาศัย
3. สร้างทัศนคติ และภาพลักษณ์ที่ดีต่อศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ในแง่ของการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย ควบคู่ไปกับการพัฒนาทางกายภาพ

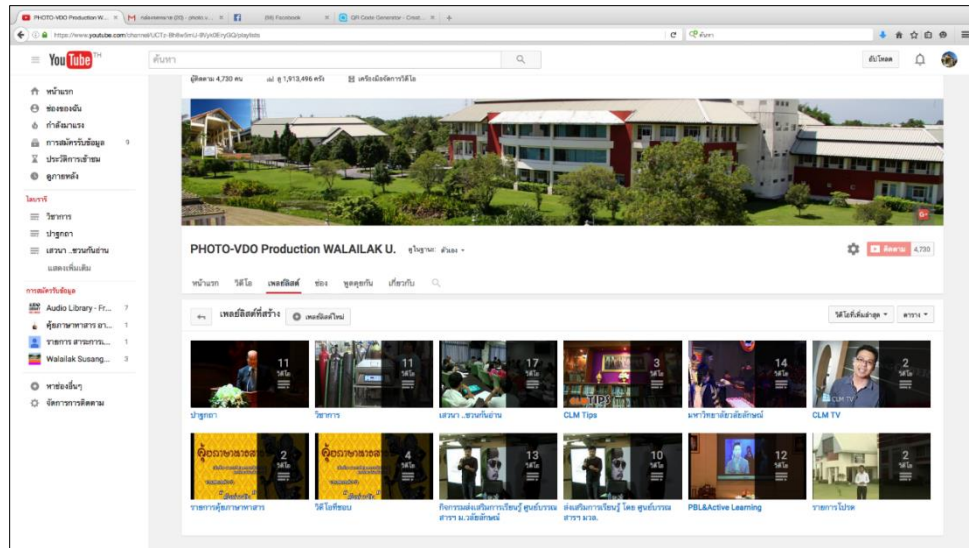
ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. **คัดเลือกผลงานที่เป็นประโยชน์** ทั้งที่ผลิตเองและที่ผลิตให้กับหน่วยงาน อาทิ ปาฐกถาพิเศษ บรรยายพิเศษกิจกรรมส่งเสริม การเรียนรู้ รายการโทรทัศน์ วิดีโอส่งเสริมการเรียนรู้ งานวิจัย บริการวิชาการต่างๆ สำหรับผลงานวีดิทัศน์และภาพนิ่งที่ผลิตให้กับหน่วยงาน ก่อนนำมาคัดเลือกเพื่อเผยแพร่ จะต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่ขอรับบริการ ซึ่งได้ระบุอนุญาตให้ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาจัดทำเป็นสื่อเพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางให้บริการของศูนย์ฯ ได้ไว้ในแบบขอรับบริการงานผลิตสื่อวีดิทัศน์และภาพนิ่ง
2. **เผยแพร่ทาง Social Network** ด้วย Social Media ที่ได้รับความนิยม นั่นคือ Youtube และ facebook ผ่าน user PhotoandVideo CLMWU และ OER: คลังทรัพยากรแบบเปิด โครงการระบบสื่อสารออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางไกลเฉลิมพระเกียรติฯ และผ่านเว็บไซต์ของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และบุคคลทั่วไป
3. **ประเมินผลการดำเนินงาน** โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่มเป้าหมายผ่านช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล และผ่านโซเชียลมีเดีย (Facebook)

ผลการศึกษา

สำหรับเนื้อหาที่เผยแพร่ผ่านโซเชียลมีเดียของ CLM Social...So good จะคัดเลือกจากวีดิทัศน์และภาพนิ่งที่งานผลิตสื่อวีดิทัศน์และภาพนิ่ง ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาเป็นผู้ผลิตขึ้น ทั้งผลิตให้กับสำนักวิชา หรือหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และผลงานที่งานผลิตสื่อวีดิทัศน์และภาพนิ่งคิดและผลิตเอง

1. **วีดิทัศน์** จะประกอบด้วย
  - 1.1. วีดิทัศน์กิจกรรมสำคัญของมหาวิทยาลัย การปาฐกถาพิเศษ การบรรยายพิเศษ งานสัมมนาต่างๆ ที่ได้อนุญาตศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เผยแพร่
  - 1.2. วิดีโอส่งเสริมการเรียนรู้ งานวิจัย บริการวิชาการต่างๆ
  - 1.3. รายการโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัย คือ รายการ “วลัยลักษณ์สู่สังคม” และ “สาระการเมือง”
  - 1.4. รายการ CLM Tips: รายการที่นำเสนอเกร็ดความรู้ที่มีอยู่ในศูนย์บรรณสาร เพื่อต่อยอดการเรียนรู้ให้กับผู้มาใช้บริการศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ซึ่งงานผลิตสื่อวีดิทัศน์และภาพนิ่งผลิตขึ้นเพื่อเผยแพร่ผ่าน Social Media โดยเฉพาะ อาทิ ห้องเกิดพระเกียรติหอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ การใช้งานเครื่องยืม-คืนอัตโนมัติ (Self-check) การตั้งค่าไฟล์เพื่องานพิมพ์ไวเนล หรือการใช้งานระบบผลิตเอกสารออนไลน์ เป็นต้น

ภาพที่ 1 แสดงตัวอย่างวีดิทัศน์ เผยแพร่ผ่าน youtube ด้วย user “PhotoandVideoClmwu”
<https://www.youtube.com/user/PhotoandVideoClmwu>

2. ภาพนิ่ง เผยแพร่ภาพถ่ายกิจกรรมเหตุการณ์ ภาพบุคคล ที่งานผลิตสื่อวีดิทัศน์และภาพนิ่งได้บันทึกไว้ และภาพบรรยากาศของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้ที่ต้องการภาพไปใช้ประโยชน์ ซึ่งจะนำเสนอผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงการเผยแพร่ภาพนิ่งผ่าน facebook ด้วย user “photoandvideo Clm WU”
<https://www.facebook.com/PhotoandVDO.WU>

การดำเนินงานตามช่องทางดังกล่าว ได้รับการตอบรับจากผู้สนใจอย่างต่อเนื่อง งานผลิตสื่อวีดิทัศน์และภาพนิ่ง ฝ่ายผลิตและพัฒนาสื่อการศึกษา ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ สามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

1. การเผยแพร่วีดิทัศน์และภาพนิ่ง ผ่าน Social Media ด้วย Social Network ดังกล่าว ช่วยให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น มีผู้ให้ความสนใจเข้ามาชม กดไลค์ ให้ความเห็นอย่างต่อเนื่อง
2. ตอบโจทย์การศึกษาตามอัยาศัย เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสาระความรู้ที่มีประโยชน์ ผู้สนใจสามารถเข้ามาเรียนรู้ได้ตลอดเวลา
3. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้น และผู้ใช้บริการมีทัศนคติที่ดีต่อศูนย์บรรณสารและสื่อศึกษามากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

CLM Social...So good: สื่อสาระดีๆ บนโลกโซเชียล เป็นโครงการที่ไม่ได้ใช้งบประมาณ เนื่องจากเป็นการดำเนินการแบบต่อยอดจากงานที่ทำอยู่ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น แทนการเก็บไว้ในคลัง หรือจัดส่งให้กับผู้ขอรับบริการ หลังจากดำเนินการมาระยะหนึ่งพบว่า เกิดความคุ้มค่า ข้อมูลมีการเผยแพร่ออกไปในวงกว้างมากขึ้น ได้รับการติดต่อกลับเพื่อขอไฟล์บางส่วนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ ต่อ อาทิ นำไปทำเว็บไซต์ของหน่วยงาน นอกจากนี้ ยังได้รับผลตอบกลับ หรือคำถามที่ช่วยให้รับทราบความต้องการของผู้ที่เข้ามาชมผลงาน บางกลุ่มเป็นศิษย์เก่าที่เข้ามาชม ติดตามภาพบรรยากาศของมหาวิทยาลัยผ่านภาพถ่าย ผ่านกิจกรรม กลายเป็นสายสัมพันธ์เล็กๆ ที่ก่อตัวขึ้น อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ขององค์กรได้อีกด้วย

1. การเผยแพร่วีดิทัศน์และภาพนิ่ง ผ่าน Social Media ด้วย Social Network ดังกล่าว ได้รับการตอบรับจากผู้ขอรับบริการเป็นอย่างดี เนื่องจากช่วยอำนวยความสะดวกในการเลือกชม นำไปใช้ประโยชน์ต่อ และเผยแพร่ต่อ
2. เป็นการบริการเชิงรุก ตอบโจทย์การศึกษาตามอัยาศัย
3. มีผลงานเชิงประจักษ์ และมีความคุ้มค่า
4. เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสาระความรู้ที่มีประโยชน์
5. ช่วยสร้างความรู้จักและสร้างภาพลักษณ์ให้กับศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ตลอดจนมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. การสนับสนุนเรื่องของการใช้โปรแกรมที่ถูกลิขสิทธิ์ ซึ่งในปัจจุบันได้ Social Media ต่างๆ ได้มีกวดขันมากขึ้น และจะช่วยให้เราเผยแพร่สิ่งดีๆ บน social ได้อย่างสะดวกใจมากขึ้น
2. ในปัจจุบัน เจ้าของลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ได้เพิ่มรูปแบบการให้บริการเป็นลักษณะเช่าซื้อเป็นรายเดือน และสามารถเลือกเฉพาะโปรแกรมที่ต้องการได้ ทำให้ค่าใช้จ่ายถูกลงกว่าเดิมที่จัดจำหน่ายเพียงอย่างเดียว
3. เนื้อหาที่จะใช้เผยแพร่จะต้องมีความรอบคอบ ระวังระวังและให้ความสำคัญกับความถูกต้อง เนื่องจาก Social Media เป็นการสื่อสารสองทาง ผู้รับสารจะมี Feedback กลับมาทันที หากเนื้อหามีความผิดพลาดหรือไม่เหมาะสม

การนำไปใช้ประโยชน์

CLM Social...So good: สื่อสาระดีๆ บนโลกโซเชียล ช่วยให้ส่งต่อสาระความรู้ดีๆ ที่เป็นประโยชน์แก่คนในวงกว้าง ผู้สนใจสามารถเข้าเลือกใช้ประโยชน์จากการข้อมูลที่เผยแพร่ได้มากเท่าที่ต้องการ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ เมื่อสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นนั้นหมายถึง ได้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่ามากขึ้นเช่นกัน

ขณะที่ผู้ผลิตได้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยให้รับทราบความต้องการ ซึ่งส่งผลดีต่อการทำงาน สามารถนำมาปรับปรุงการทำงานให้มีคุณภาพ เกิดการพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะดังกล่าวนำมาสู่การขยายยอดในด้านบริการความรู้แก่ผู้อื่น อาทิ การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อฯ แก่อาจารย์ การเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายภาพแก่นักศึกษา และบุคคลทั่วไป การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้งาน Social Media การใช้โปรแกรมผลิตสร้างสรรค์สื่อสำหรับงานออนไลน์เพื่อป้องกันปัญหาละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. *CLM Corner: Photo&VIDEO@WU วิดีทัศน์และ ภาพนิ่งของม.วลัยลักษณ์*. สืบค้นจาก <http://clm.wu.ac.th/photoandvideo/>
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2551). *เอกสารสาระหลักการและแนวคิดประกอบการดำเนินงาน กศน.: คัมภีร์ กศน.* สืบค้นจาก <http://dl.kidsd.org/bitstream/handle/123456789/2431/onie-ebook-manual-0000029.pdf?sequence=1>
- ดร. วิศน์ ศิลตระกูล. *การศึกษาตามอัธยาศัย: อะไร? ทำไม?และอย่างไร?*. สืบค้นจาก http://education.dusit.ac.th/edu_doc/news/new250110.html